

SATAKUNTALIITTO

Postiosoite: PL 260, 28101 PORI

Käyntiosoite: Pohjoisranta 11 D, 28100 PORI

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

5.9.2016
SL/178/03.07.01/2016

viite: LVM/1437/08/16

asia: Lausuntopyyntöne 16.8.2016 vuoden 2017 osto- ja velvoiteliikenteestä

Satakuntaliiton lausunto

Liikenne- ja viestintäministeriö on 16.8.2016 pyytänyt maakuntaliitoilta, kunnilta, kuntaliitolta ja liikennöitsijöiltä lausuntoa vuoden 2017 rautateiden henkilöliikenteen osto- ja velvoiteliikenteen suunnittelua varten. Ministeriö pyytää lausunnonantajilta näkemyksiä osto- ja velvoiteliikenteen aikatauluista, alueiden liikennetarpeista ja erityisesti vaikutuksista työssäkäyntiin, opiskeluun ja yritysten toimintaan. Lausujilta pyydetään myös tuomaan esille mahdollisia vaikutuksia muuhun liikennealan yrittäjätoimintaan.

Rautateiden henkilöliikenne Satakunnassa on tällä hetkellä kokonaisuudessaan ostoliikennettä ja koostuu 14 Porin ja Tampereen välisestä junavuorosta. Junia kulkee keskimäärin kahden tunnin välein. Vuoroväli on nykyisellään riittävä ja selkein palvelutasopuute on puuttuva aamuvuoro Poriin, joka mahdollistaisi junan käytön työ- ja koulumatkoihin Porin seudulla. Junayhteys palvelee hyvin Satakunnassa asuvien matkustustarvetta muualle Suomeen ja kohtalaisesti muualla asuvien matkustustarvetta Satakuntaan. Maakunnan sisäistä liikennettä vuorotarjonta palvelee nykyisellään vaatimattomasti. Yhteyden käytökelpoisuutta rajoittaa ensi sijassa se, että päivän ensimmäinen juna Poriin saapuu noin aamukymmeneltä ja toissijaisesti se, että viimeinen juna Porista lähtee noin iltakuudelta.

Verrattaessa ratayhteyden matkustajamääriä muihin samantapaisiin ratoihin, kuten Seinäjoen ja Vaasan väliseen, ja ottamalla huomioon radan varren edullisen yhdyskuntarakenteen, jossa useita 1 000 – 5 000 asukkaan taajamia on helminauhana radan varressa, on radalla todennäköisesti edellytykset nykyistä paljon suurempiin matkustajamääriin. Myöskään Rauman matkustajapotentiaalia ei hyödynnetä mitenkään, vaikka pistoraide Raumalle on vain 47 km pitkä. Kehittämismahdollisuuksia, joilla saataisiin lisää matkustajia, ovat ainakin Porin ja Helsingin välisen yhteyden nopeuttaminen esimerkiksi tasoristeyksiä poistamalla, henkilöjunaliikenteen palauttaminen Raumalle ja junayhteyden hyödyntäminen Porin seudun lähiliikenteessä suljettuja asemia uudelleen avaamalla sekä lisäämällä puuttuva aamuinen junayhteys Poriin. Nämä kaikki hankkeet tukeutuisivat nykyiseen junavuoroihin tuoden myös niihin lisämatkustajia. Myös Tampereen seudun suunnitelmat lähijunaliikenteen aloittamisesta tukeutuvat osin nykyisiin Tampereen ja Porin välisiin vuoroihin.

Junaliikenteestä sitä edellä mainituilla tavoilla kehittämällä on alustavien arvioiden mukaan mahdollisuus saada siitä itsekannattavaa. Kun mainitut mahdolliset kehityshankkeet tukeutuvat nykyiseen liikenteeseen, on tärkeää, että kehittämistyöltä ei viedä edellytyksiä vähentämällä nykyistä junatarjontaa.

Yhteystiedot:
Puh. vaihde: 02 – 620 4300

Email: etunimi.sukunimi@satakunta.fi
Fax: 02 – 620 4301

SATAKUNTALIITTO

Postiosoite: PL 260, 28101 PORI

Käyntiosoite: Pohjoisranta 11 D, 28100 PORI

Soveltaen Liikenneviraston julkaisemia junaliikenteen yksikkökustannustietoja (Rautatieliikenteen kustannusmallit, Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 15/2013), syntyy liikennöinnistä Tampereen ja Porin välillä tällä hetkellä kustannuksia reilu 20 euroa radalla tehtyä matkaa kohden. Samoja yksikkökustannuksia käyttäen Porin ja Tampereen välisen uuden vuoroparin liikennöintikustannus olisi arviolta noin 1 200 euroa ja Kokemäen ja Porin välisen vuoroparin noin 300 euroa päivässä. Jos aamuinen junayhteys tuo edes sata uutta päivittäistä matkustajaa, lisäys liikenteeseen on itsekannattava. Sähkömoottorijunalla ajettu vuoropari Rauman ja Kokemäen välillä puolestaan maksaa arviolta noin 200 euroa. Ottaen huomioon, että matkustajista valtaosa jatkaa ainakin Tampereelle, kymmenenkin matkustajaa vuoroa kohden tekee yhteydestä itsekannattavan. Maltillisestikin arvioiden kummassakin tapauksessa matkustajamäärät olisivat selvästi suurempia. Junayhteyden nopeuttaminen Tampereen ja Porin välillä edellyttää myös investointeja rataan ja siten kokonaisvaltaisempaa arviointia hyödyistä ja kustannuksista. Vaasan radan sähköistämisestä saatujen kokemusten perusteella nopeutus ja suorat yhteydet voivat lisätä matkustajamääriä kymmenillä prosenteilla.

Pori on maakuntakeskus, ja Satakunnassa on valtakunnallisesti tärkeitä teollisuuden keskittymiä. Tilanteessa, jossa lentoliikenteen jatkuminen Porin lentoterminalilta on epävarmaa, korostuu junayhteyksien merkitys maakunnalle. Eri-tyisesti pääkonttoritoiminnot, tutkimustoiminta ja korkeakoulut edellyttävät riittävää saavutettavuutta muualta Suomesta ja ulkomailta.

Satakunnan vuoden 2015 liikennejärjestelmäsuunnitelmassa, joka on laadittu yhdessä Satakunnan kuntien, Satakuntaliiton, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja Liikenneviraston kesken, tavoitteeksi on asetettu nykyisen henkilöjunaliikenteen kehittäminen.

Satakuntaliitto esittää, että vuorotarjontaa täydennetään aamuvuorolla Poriin Tampereelta, jolloin junayhteyden käyttö työ- ja koulumatkaliikenteessä tulisi mahdolliseksi. On myös selvítettävä, onko henkilöliikenne Raumalle jo aloitettavissa vuoden 2017 aikana. Satakuntaliitto myös toivoo, että ministeriö omalta osaltaan osallistuu Satakunnan henkilöliikenteen kehittämishankkeisiin.

Satakuntaliitto

Pertti Rajala

Reijo Kallio